

KRAJSKÝ ÚŘAD OLOMOUCKÉHO KRAJE
Odbor životního prostředí a zemědělství
Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

Č. j.: KUOK 17545/2017

V Olomouci dne 10. 2. 2017

Sp.Zn: KÚOK/16613/2017/OŽPZ/7324

Vyřizuje: Mgr. Eva Stodolová

Tel.: 585 508 425

E-mail: e.stodolova@kr-olomoucky.cz

„Studium demografie křečka polního v areálu UP v Holici a sledování reprodukční aktivity křečka polního“ – výjimka ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů – oznámení o zahájení řízení a vyrozumění o možnosti seznámit se s poklady rozhodnutí

Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, jako příslušný orgán ochrany přírody podle § 75 odst. 1 písm. d) a § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), obdržel dne 7. 2. 2017 žádost Mgr. Jana Losíka, Ph.D., trvale bytem Schweitzerova 47, 779 00 Olomouc, narozen 24. 9. 1975 (dále jen „žadatel“), o povolení výjimky ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů dle § 56 zákona. Žadatel žádá o udělení výjimky ze zákazů u zvláště chráněného druhu – **křečka polního (*Cricetus cricetus*)**, a to o výjimku ze zákazu předmětným zvláště chráněným živočichům škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje, rušit je, chytat je, krátkodobě držet v zajetí a zraňovat (z důvodu aplikace mikročipu a implantování vysílače). Je požadována výjimka ze zákazů podle § 56 odst. 2 písm. d) zákona, tj. pro účely výzkum a vzdělávání.

K tomu dále žadatel uvádí, že křeček polní přílohou č. III. vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb., v platném znění je zařazen do kategorie "silně ohrožené druhy". Současně se jedná o zvláště chráněný druh živočicha, který je předmětem ochrany podle práva Evropských společenství. Zakázanou činností, pro kterou je požadováno povolení výjimky, jsou dva výzkumy: 1. Studium demografie křečka polního v areálu UP v Holici a 2. Sledování reprodukční aktivity křečka polního. První část představuje pokračování výzkumu, který probíhá od roku 2007. Druhá část je zaměřena na sledování reprodukčního chování křečka polního v přírodních podmínkách. Jedná se o projekt, který je připravován ve spolupráci s nizozemskými univerzitními pracovišti (Wageningen University a Radboud University Nijmegen).

1. Studium demografie křečka polního v areálu UP v Holici.

Manipulace s jedinci křečka polního bude v rámci tohoto výzkumu spočívat v odchycích do živolovných pastí, které budou kladeny k východům z nory a v několikahodinových intervalech pravidelně kontrolovány. Odchyty budou probíhat během vegetační sezóny s frekvencí přibližně 1x měsíčně. Odchycení jedinci budou na místě odchytu za asistence veterináře označeni čipy (transpondéry) pro pozdější identifikaci. U jedinců již dříve označených bude provedena pouze identifikace pomocí čtečky čipů. Dále bude zjišťováno pohlaví, stáří, hmotnost, délka těla a reprodukční aktivita každého jedince. Ke značení budou použity transpondéry německé firmy Planet ID GmbH. Ke značení budou použity transpondéry německé firmy Planet ID GmbH. Jedná se o standardní čipy používané k označování malých domácích zvířat, velikost čipu je 12 x 2,12 mm, hmotnost 0,95 g. Čipy budou aplikovány jednorázovými sterilními injekčními jehlami. Transpondér bude injikován pod kůži. Protože je rychle asimilován do pojivové tkáně, zvíře ho po nějakém čase vůbec necítí. Transpondér je sám o sobě nečinný, zvířeti proto nehrozí žádné nebezpečí poškození elektromagnetickým polem. Doba manipulace s jedincem po odchycení bude asi 2 minuty. Po ukončení manipulace budou jedinci neprodleně vypuštěni zpět do nory na místě odchytu.

Vybraní jedinci budou označeni obojky s vysílačkou a jejich pohyb bude monitorován pomocí telemetrických metod. Po ukončení sledování budou tito jedinci opět odchyceni a vysílačky jim budou sejmuty. Hmotnost vysílaček nepřesáhne 5% hmotnosti jedince, tím bude zaručeno, že

vysílačky významně neovlivní jejich pohyblivost. Telemetrické sledování bude prováděno triangulační metodou, při níž jsou jedinci zaměřováni na větší vzdálenost a nedochází k jejich vyrušování.

Výše popsaná výzkumná činnost bude probíhat na jižním okraji města Olomouce v prostoru areálu UP Olomouc na ulici Šlechtitelů dle k žádosti přiložené mapky. Jedná se o katastrální území Holice u Olomouce.

Výjimka je žádána na období 5 let, konkrétně od 1. 4. 2017 do 1. 5. 2022.

2. Sledování reprodukční aktivity křečka polního.

Sledování reprodukční aktivity bude prováděno prostřednictvím implantovaných vysílačů, které kromě vysílání radiového signálu budou také shromažďovat data a vnitřní teplotě těla jedince a o míře jeho aktivity. Manipulace s jedinci bude spočívat v odchycení křečků do živolovných pastí umístěných u východů z nor a implantování vysílače, který bude po ukončení sledování opět vyoperován. Pasti budou během rozmístěny ve večerních hodinách a kontrolovány ráno. Vybraní křečci (max. 30 samic a 6 samců) budou převezeni do veterinární ordinace, kde jim bude v narkóze do břišní dutiny implantován vysílač. Transport jedinců bude probíhat pomocí automobilu, jedinci budou převáženi po jednom v přepravních boxech. Vysílače určené k implantování mají tvar oválné kapsle o rozměrech 2,5×1,6 cm. Hmotnost vysílače je 6,5 gramu. Vysílače dodají nizozemští partneři projektu, jedná se o kusovou výrobu. Implantaci provede veterinární lékař z Nizozemí (Dr. H. Luten), který má s tímto typem operací dlouhodobé zkušenosti. Asistenci a materiální zázemí poskytne veterinární pracoviště v Olomouci. Jedinci budou zároveň označeni pasivními čipy. Jedinci s implantovanými vysílači budou do 48 hodin vypuštěni do nor, kde byli odchyceni. Následně bude pomocí směrové antény a přijímače prováděna pravidelná lokalizace označených jedinců za účelem zjišťování jejich prostorového chování a aktuálního stavu. Sledování bude probíhat na vzdálenost desítek až stovek metrů, takže jedinci nebudou rušeni. Sledování budou provádět pracovníci a studenti Katedry ekologie a životního prostředí PŘF UP Olomouc. Pokud bude patrné, že sledovaný jedinec uhynul, bude neprodleně dohledán a bude zjištěna příčina mortality a vyjmut vysílač. Po skončení reprodukční sezóny (srpen - září) budou všichni žijící jedinci opět odchyceni a vysílače z nich budou vyjmuty. Odebrání vysílačů bude opět provádět proškolený veterinární lékař ve veterinární ordinaci v Olomouci. Jedinci pak budou do 48 hodin vypuštěni zpět na místě odchyty. Z vyjmutých vysílačů budou stažena data o aktivitě a tělesné teplotě jedinců. Na základě známého vztahu mezi tělesnou teplotou a průběhem reprodukčního cyklu bude možné určit počet vrhů jednotlivých samic a jejich časové rozložení během reprodukční sezóny. V případě samců bude možné popsat jejich reprodukční a pohybovou aktivitu.

Z důvodu organizační náročnosti je nutné provádět tuto část výzkumu na plochách s větším počtem křečků. Konkrétní plochy budou vyhledány ve vytipovaných oblastech během března a dubna prostřednictvím mapování otevřených východů z nor. Předpokládáme, že budou vybrány 2 plochy, které se budou nacházet ve vzdálenosti do 20 km od Olomouce. Vzhledem ke znalostem o rozšíření křečka polního v okolí Olomouce je o výjimku žádáno pro území těchto obcí v okresech Olomouc a Prostějov: Olomouc, Hněvotín, Ústín, Těšetice, Křelov-Břuchotín, Skrbeň, Loučany, Luběnice, Lutín, Olšany u Prostějova, Čelechovice na Hané, Smržice, Držovice, Bystročice, Vrbátky, Kožušany-Tážaly, Blatec, Charváty, Dub nad Moravou, Věrovany, Kralice na Hané, Biskupice, Hrdibořice. Jedná se o níže položené zemědělsky využívané plochy s převahou obilovin, případně vojtěšky. Výběr lokalit bude konzultován a odsouhlasen majiteli pozemků, resp. subjekty, které na těchto pozemcích hospodaří.

Výjimka je žádána na období 2 let, konkrétně od 1. 4. 2017 do 30. 9. 2018. Odchyty jedinců budou zahájeny nejdříve 1. 3. běžného roku. Ukončení sledování a vypuštění jedinců po vyjmutí vysílačů se předpokládá do 30. 9. běžného roku.

Zdůvodnění žádosti:

Žádost na první tematickou část je podávána v souvislosti se záměrem pokračování studia demografických procesů v přírodní populaci křečka polního, které na lokalitě v Olomouci - Holici probíhá od r. 2007. Na tento výzkum byly v minulosti příslušnými orgány ochrany přírody uděleny výjimky ve smyslu ustanovení § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, jejíž platnost již skončila. Plánovaný výzkum rozšíří dosavadní znalosti o významu hlavních demografických procesů (natalita, mortalita, migrace), které ovlivňují početnost populací křečka polního.

Druhá tematická část zaměřená na sledování reprodukčního chování přispěje k poznání rozdílů v intenzitě reprodukce mezi středoevropskými a západoevropskými populacemi křečků. Současný úbytek křečka polního v západní Evropě je (mimo jiné) připisován zkracování délky reprodukční sezóny v důsledku dřívější sklizně polních plodin. Pro testování této hypotézy je nezbytné získat informace o průběhu reprodukce v oblastech střední Evropy, kde pokles početnosti není tak dramatický. Realizace projektu přinese informace použitelné při praktické ochraně křečka polního v rámci celé evropské části jeho areálu.

Pro získání uvedených údajů neexistuje jiné uspokojivé řešení, zvolená metoda představuje nejlepší známý způsob sběru dat o reprodukční aktivitě volně žijících jedinců křečka polního. Plánovaná činnost při tom neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. V dané oblasti je křeček polní relativně běžným druhem, který se zde vyskytuje ve stabilní populaci. V souvislosti s realizací projektu nedojde ke snížení početnosti jeho populace, všichni odchycení jedinci budou vypuštěni zpět na místech odchytu. Sledování významně neovlivní jejich přirozený vývoj ani reprodukční aktivitu.

Žadatel navrhuje tyto podmínky:

1. Instalované živolovné pasti a přepravní boxy budou takového typu a budou obsluhovány takovým způsobem, který zajistí, že odchycení živočichové nebudou nadměrně stresováni. Jedná se o kovové živolovné pasti o velikosti minimálně 12×12×50 cm. Jako návnada bude použito zrní. V pasti bude umístěna také potrava s vyšším obsahem vody (kousek zeleniny nebo ovoce). Past bude chráněna proti dešti a slunečnímu záření. Přeprava bude probíhat v klecových boxech s pevným dnem o velikosti minimálně 20×20×50 cm, v nichž bude kromě potravy umístěn také úkrytový materiál (seno, sláma).
2. Implantování vysílačů bude provádět veterinární lékař v podmínkách veterinární ordinace.
3. K označení jedinců pro telemetrické sledování budou použity obojky s vysílačkou o max. hmotnosti 5 g. Takto bude označeno maximálně 20 jedinců za rok.
4. Vysílače určené k implantování budou představovat max. 5% hmotnosti označených jedinců.

K tomu orgán ochrany přírody uvádí:

Předmětný druh je zvláště chráněným druhem živočicha podle § 56 zákona, který je zařazen v kategorii silně ohrožených druhů ve smyslu § 48 odst. 2 písm. b) zákona a současně je zvláště chráněným druhem živočicha, který je předmětem ochrany podle práva Evropských společenství. Podle ustanovení § 50 odst. 1 a 2 jsou zvláště chránění živočichové chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno ničit či poškozovat jimi užívaná sídla. Je též zakázáno je držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny. Podle ustanovení § 56 zákona může orgán ochrany přírody povolit výjimku ze zákazů v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody. U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v § 56 odstavci 2 zákona, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Podle § 71 odst. 3 zákona jsou účastníky řízení obce, v jejichž územním obvodu bude prováděna výzkumná činnost.

Oznámení o zahájení řízení

Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, jako místně a věcně příslušný orgán ochrany přírody podle § 77a odst. 5 písm. h) zákona oznamuje známým účastníkům řízení v souladu s ustanovením § 47 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), že dnem 7. 2. 2017 **bylo zahájeno řízení** ve věci povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů podle § 56 zákona.

Krajský úřad Olomouckého kraje **sděluje v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu** dotčeným subjektům v rámci řízení Sp.Zn: KÚOK/16613/2017/OŽPZ/7324, že **shromáždil podklady k vydání rozhodnutí k žádosti**, se kterými je možno se seznámit. Jedná se o žádost o udělení výjimky č. j. KUOK 16613/2017 ze dne 7. 2. 2017, včetně mapové přílohy.

Účastníci řízení mají v řízení právo vyjádřit své stanovisko, jsou oprávněni navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy (§ 36 odst. 1 a 2 správního řádu), což lze učinit písemně nebo ústně do protokolu na Krajském úřadu Olomouckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc (ústní podání do protokolu v budově regionálního centra Olomouc, 6. patro, kanc. č. 614 – zde se můžete seznámit s podklady).

otisk úředního razítka

Bc. Ing. Renata Honzáková
vedoucí oddělení ochrany přírody
Krajského úřadu Olomouckého kraje

Rozdělovník:

1. Mgr. Jan Losík, Ph.D., narozen 24. 9. 1975, Schweitzerova 47, 779 00 Olomouc
2. Městys Dub nad Moravou, Brodecká 1, 783 75 Dub nad Moravou, IČ: 00298867
3. Městys Kralice na Hané, Masarykovo nám. 41, 798 12 Kralice na Hané, IČ: 00288390
4. Obec Biskupice, Biskupice 61, 798 12 Biskupice, IČ: 00288021
5. Obec Blatec, Blatec 81, 783 75 Blatec, IČ: 00635367
6. Obec Bystročice, Bystročice 6, 779 00 Bystročice, IČ: 00298735
7. Obec Čelechovice na Hané, Hlavní 9, 798 16 Čelechovice na Hané, IČ: 00288144
8. Obec Držovice, SNP 71/37, 796 07 Držovice, IČ: 75082144
9. Obec Hněvotín, Hněvotín 47, 783 47 Hněvotín, IČ: 00298913
10. Obec Hrdibořice, Hrdibořice 6, 798 12 Hrdibořice, IČ: 00288276
11. Obec Charváty, Charváty 98, 783 75 Charváty, IČ: 00635715
12. Obec Kožušany-Tážaly, Tážaly 1, 783 75 Kožušany-Tážaly, IČ: 00299065
13. Obec Křelov-Břuchotín, Marie Majerové 45/25, 783 36 Křelov-Břuchotín, IČ:
14. Obec Loučany, Loučany 749, 783 44 Loučany, IČ: 00635651
15. Obec Luběnice, Luběnice 140, 783 46 Luběnice, IČ: 00635642
16. Obec Lutín, Školní 203, 783 49 Lutín, IČ: 00299189
17. Obec Olšany u Prostějova, Olšany u Prostějova 50, 798 14 Olšany u Prostějova, IČ: 00288560
18. Obec Skrbeň, Na Návsí 131/2, 783 35 Skrbeň, IČ: 00635693
19. Obec Smržice, J. Krezy 40/1, 798 17 Smržice, IČ: 00288772
20. Obec Těšetice, Těšetice 75, 783 46 Těšetice, IČ: 00299545

- 21. Obec Ústín, Ústín 9, 783 46 Ústín, IČ: 00635618
- 22. Obec Věrovany, Rakodavy 325, 783 75 Věrovany, IČ: 00635707
- 23. Obec Vrbátky, Vrbátky 41, 798 13 Vrbátky, IČ: 00288934
- 24. Statutární město Olomouc, Horní náměstí 583, 779 00 Olomouc, IČ: 00299308
- 25. Egeria, z. s., Obchodní 1324, 765 02 Otrokovice, IČ: 22892133
- 26. „Moravský ornitologický spolek - středomoravská pobočka ČSO“, Bezručova 913/10, 750 52 Přerov, IČ: 14617218
- 27. Lužňáci, z. s., Nádražní 645, 768 11 Chropyně, IČ: 04103688
- 28. Westerňáci, z. s., Nádražní 645, 768 11 Chropyně, IČ: 22740040

ostatní:

- 29. spis

Za správnost vyhotovení odpovídá: Mgr. Eva Stodolová